

Carrer Portal Nou, 7 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.com
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

BARBARA

França, 2017

Direcció: Mathieu Amalric

Intèrprets: Jeanne Balibar, Mathieu Amalric, Vincent Peirani, Fanny Imber

Durada: 95 min

Gènere: drama

Idioma: francès

Data d'estrena: 27/07/18

El miracle de la vampirització

El títol ens pot fer creure que ens trobem davant d'un suposat *biopic* sobre la cantant francesa Barbara (1930-1997), l'anomenada *dame noire* que va ser autora de grans temes com *L'aigle Noire* o *Nantes*, entre altres meravelloses cançons. Tota temptativa de creure en un biopic s'esvaeix de seguida, tant punt el puzzle narratiu que ens proposa Mathieu Amalric comença a desplegar-se sobre la pantalla. El pretext argumental és el relat del rodatge d'una pel·lícula dirigida per un cineasta —el propi director— sobre la cantant Barbara que serà interpretat per l'actriu Jeanne Balibar. Allò que interessa a Amalric no és només retratar la figura de Barbara sinó veure si fer això és possible i si més enllà de la figura de la cantant pot sorgir alguna cosa sobre la relació real que hi va haver entre el director de la pel·lícula Mathieu Amalric i la seva actriu, Jeanne Balibar.

Generalment tota metaficció és un exercici caracteritzat per mostrar les costures de la creació. És capturar l'obra en el moment en que s'està fent i sorgeixen els secrets de tot allò que es troba a l'altra costat de les imatges. El problema que planteja Barbara radica en preguntar-se què passa quan el mite que alimenta la metaficció és una dona tant misteriosa com la cantant francesa Barbara. Al llarg de la pel·lícula sembla com si Amalric volgués mostrar-nos tots aquells elements que han configurat el mite i com es va crear la llegenda al voltant de la cantant. El fet que converteix Barbara en una pel·lícula excepcional no és el de la deconstrucció del mite sinó la forma com es dibuixa tot el meticulós procés de la seva vampirització. Ens trobem amb la cantant Barbara, amb la seva biografia, també hi ha els apunts que un director pren per a construir la seva pel·lícula i sobretot, ens trobem amb les seves esplèndides cançons que ens parlen dels seus amors o de quan va arribar tard el dia de la mort del pare. Al marge de tot això hi ha una gran actriu, Jeanne Balibar, que ha d'ocupar el lloc de Barbara per convertir-se en ella en una suposada ficció que pot arribar a prendre forma o pot ser una obra condemnada al fracàs. El director proposa un doble joc, per una banda cal filmar a Balibar fent de Barbara però també fent d'ella mateixa. Per aquest motiu, la imatge de l'actriu

es confon. No es tracta únicament d'un treball meticulós de caracterització o d'aprenentatge detallat d'uns gests, sinó d'un treball que es centra en com capturar l'aura de la *dame en noir*. Amalric és conscient que sense la captura de l'aura de la cantant no hi ha mite ni tampoc pot haver-hi llegenda. El cineasta renuncia al relat clàssic per perseguir la captura del moment, per posar la càmera al servei dels gests i de les mirades, per configurar una obra plena de moltes intuïcions.

Mentre tot això passa, dins de la pel·lícula que s'està rodant, on veiem que el director es converteix en un admirador de l'actriu —Jeanne Balibar— que es situa darrera la càmera i viu amb certa melancolia el fet de que de Barbara només en queda la imatge embalsamada de l'actriu, treta d'enregistraments televisius i de documents de l'època. L'acte de resurrecció mitjançant el cinema pot arribar a ser possible però Jeanne Balibar no pot deixar de ser ella mateixa al mateix temps que és l'actriu que interpreta i que vol cantar com a Barbara. El joc és complex però està resolt amb gran sensibilitat, amb un to calculat i una gran inspiració. Al final, l'emoció s'instala entre les imatges. Jeanne Balibar també sorgeix com una gran cantant, tal com va mostrar-nos en la pel·lícula *Ne change rien* de Pedro Costa. Quan Balibar canta sorgeix el miracle de la vampirització definitiva. Barbara es transforma en una preuada joia.

Àngel Quintana
Col·lectiu de crítics de cinema de Girona